

RAAHE

MINUN
LIIKUNTA-
KAUPUNKINI

Raahen liikkumis-
ohjelma 2024-2029

Sisällys

Lähtökohtia	3
Ohjelman tarkoitus ja laatimistapa	3
Ohjelman toimeenpano ja seuranta	4
Liikkumisen edistämisen lainsäädännöllinen kehikko	5
Yhteiskunnan ja liikuntakulttuurin muutosvirtoja.....	6
Riittämättömän liikunta-aktiivisuuden yhteiskunnallinen haaste	7
Nykytilanteen tarkastelua	8
Liikkumisen edistämisen tarkastelukehikko.....	9
Nykytilannetta lukujen valossa	10
Nostoja osallistamiskyselyiden tuloksista	11
Kokonaisanalyysi nykytilanteesta	12
Ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet.....	13
Liikkumishjelman päätavoitteet.....	14
Liikkumisen olosuhteet / Toimenpiteet ja tavoitteet.....	15
Liikkumisen edistämisen palvelut / Toimenpiteet ja tavoitteet	16
Tukitoiminnot / Toimenpiteet ja tavoitteet	17
LIITE:	
Ohjausryhmän kokoonpano	18

Raahen liikkumishjelma 2024-2029

Tekijät: Suunnitelmatyön ohjausryhmä sekä North Sport Consulting Oy:n vastuukonsultit Jan Norra ja Ilari Leskelä

Ulkoasu ja taitto: Pirjo Uusitalo-Aura // North Sport Consulting Oy 2023

Valokuvat: Tiina Lämsä, Kari Kanasaari, Leena Harju // Raahen kaupunki

Ohjelman tarkoitus ja laatimistapa

Pääosa suomalaisista kaikissa ikäryhmissä liikkuu oman terveytensä kannalta liian vähän. Valtakunnallisella tasolla on arvioitu, että liian vähäisestä liikkumisesta syntyvät yhteiskunnalliset kustannukset ovat yli 3 miljardia euroa vuodessa.

Liikkumishojelman tarkoituksena on luoda konkreettinen toimenpideohjelma, kuinka Raahessa pyritään kaupungin palveluita ja toimintoja kehittämällä vastaamaan edellä kuvattuun yhteiskunnalliseen haasteeseen seuraavan kuuden vuoden aikana.

Ohjelma-asiakirjan valmistelussa on osallistettu laajasti kuntalaisia ja eri toimijatahoja. Ohjelman laatimisprosessi on esitetty alla ja työstä vastaanuttanut ohjausryhmä asiakirjan lopussa. Työssä asiantuntijatukena on toiminut North Sport Consulting asiantuntijayritys.

Liikkumishojelma tulee nähdä ajan ja tilannemuutosten myötä päivittyvänä työkaluna, jota hyödynnetään kunnan eri yksiköiden toimenpiteiden yksityiskohtaisessa vuosisuunnittelussa. Toivomme ohjelman jalkautuvan laajasti – liikunnan edistäminen on koko kaupungin yhteinen asia.

Suunnitelmatyön ohjausryhmä

Touko-kesäkuu 2023

- Ohjelmatyön ohjausryhmän nimeäminen
- Konsultin valinta prosessin asiantuntijatuksi
- Kaksi ohjausryhmän starttikokousta

1 ORIENTOITUMINEN JA ORGANISOITUMINEN

Elo-syyskuu 2023

- Osallistamiskyselyiden ja nykytila-analyysin toteutus
- Kyselyiden vastaajamäärät:
Asukaskysely n=381
Lasten ja nuorten kysely n= 356
Seura- & yhdistyskysely n=26
- Yksi ohjausryhmän kokous

2 TILANNEKUVAN LUOMINEN

Lokakuu 2023

- Toimenpiteiden määrittely
- Ohjelman taustatietojen kokoaminen
- Asiakirjaluonnoksen tekeminen
- Kaksi ohjausryhmän kokousta

3 TAVOITTEIDEN JA TOIMENPITEIDEN MÄÄRITTELY

Marraskuu 2023

- Ohjelma-asiakirjan sisällön viimeistely
- Yksi ohjausryhmän kokous

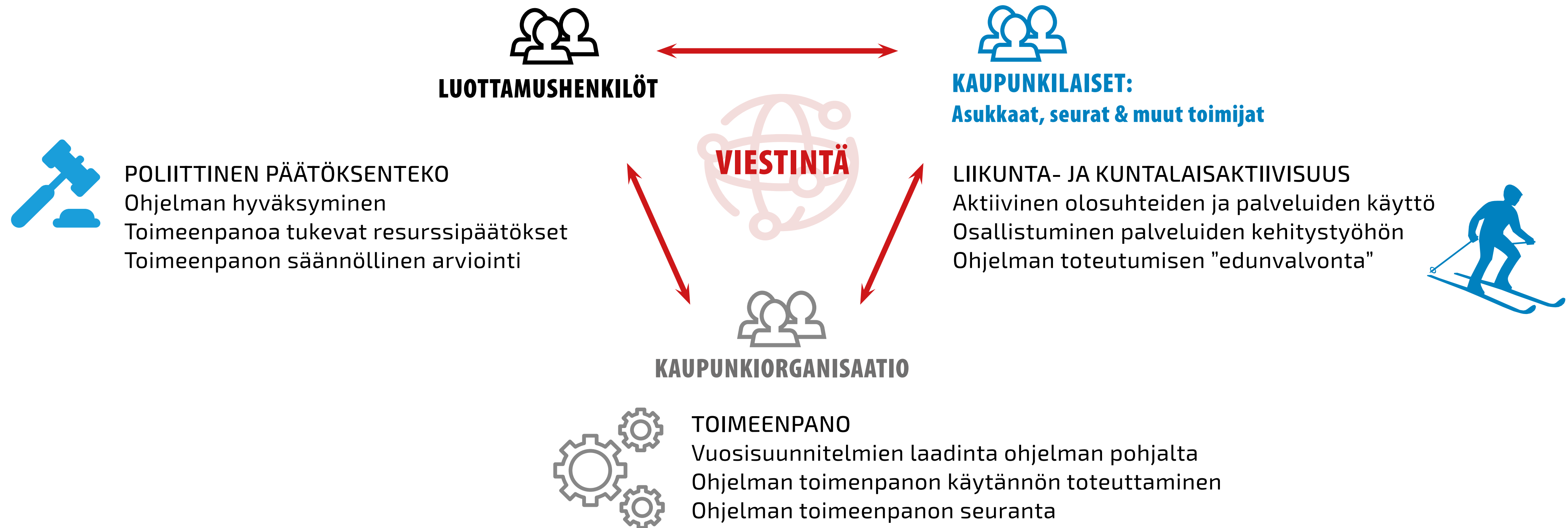
4 SUUNNITELMA OHJAAVAKSI ASIAKIRJAKSI

Ohjelman toimeenpano ja seuranta

Ohjelma linjaa Raahen kaupungin liikkumisen edistämistyötä ja sen päätoimenpiteitä vuoteen 2029 saakka. Ohjelman toimenpiteitä täsmennetään vuosittain kaupungin eri toimialojen talous- ja toimintasuunnitelmien laadinnan yhteydessä. Lisäksi ohjelman toteutusta seurataan ja arvioidaan säännöllisesti kaupunkiorganisaation sisällä. Toisaalta ohjelman jalkauttaminen edellyttää sujuvaa ja avointa yhteispeliä, jossa kaupunkiorganisaation

ohella myös asukkailla, järjestöillä ja muilla paikallistoimijoilla on oma tärkeä roolinsa. Tätä yhteispeliä kuvataan alla.

Tältä osin ohjelma on myös avoin kutsu kaikille eri toimijoille tuomaan oman osaamisensa ja innostuksensa Raahen liikuntaolosuhteiden ja palveluiden paikalliseen kehittämistyöhön. Raahen monipuoliset liikkumismahdollisuudet ovat olemassa kaikkia asukkaita ja paikallistoimijoita varten.

Liikkumisen edistämisen lainsäädännöllinen kehikko*

LIIKUNTALAKI (10.4.2015/390)

Liikuntalaki antaa kunnille toimintavelvoitteen - yleisten edellytysten luominen liikunnalle paikallistasolla on kuntien tehtävä.
Liikuntalain kokonaisuudistus v. 2015 toi mukanaan myös yhteistyövelvoitteen: kunnan lakisääteisten tehtävien toteuttaminen tulee

tapahtua eri toimialojen yhteistyönä. Liikuntalain arvopohjassa on keskeistä yhteiskunnan hyvinvointipolitiikan tukeminen liikunnan avulla. Tavoitteena on selkeästi liikuntaharrastuksen laajentaminen myös uusiin ja liikunnallisesti passiivisiin väestöryhmiin.

KUNTALAKI (10.4.2015/410)

Kuntalain mukaan "Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla."

Liikunta on selkeästi yhteydessä ihmisten työkykyyn, terveyteen ja sitä kautta myös koko yhteiskunnan hyvinvointiin. Liikunta on siten hyvinvointipolitiikan väline ja sillä on merkittävä rooli kuntalaisten työkyvyn ja terveyden ylläpidossa.

Kunnilla on lakisääteinen velvoite luoda ja ylläpitää kuntalaisten hyvinvointia edistävän liikkumisen ja liikunnan edellytyksiä ja olosuhteita

LAKI SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON JÄRJESTÄMISESTÄ (612/2021)

"Kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain.
-- Kunnan on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan."

Fyysisen aktiivisuuden seuranta kuuluu osaksi kunnan tehtävää hyvinvoinnin tilan seuraamisessa sekä sen edellytysten edistämässä. Kunta työskentelee yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

LIIKUNTATOIMINNAN RAHOITUKSEEN JA YHDENVERTAISUUTEEN VAIKUTTAVIA SÄÄDÖKSIÄ JA SÄÄNTELYÄ

Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (1705/2009) | Valtioneuvoston asetus liikunnan edistämisestä (55/2015) | Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) | Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986)

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvakuista (980/2012) | Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987) | Kuluttajaturvallisuuslaki (920/2011) | Kuntakohtainen hallintosääntö

PERUSTUSLAKI / SIVISTYKSELLISET OIKEUDET (11.6.1999/731)

"...Julkisen vallan on turvattava jokaiselle yhtäläinen.. mahdollisuus kehittää itseään varallisuuden sitä estämättä."

* Muokattu lähteestä: Kuntaliitto / Liikunnan asema lainsäädännössä

Yhteiskunnan ja liikuntakulttuurin muutosvirtoja

Liikkumishjelman tarkoituksena on tuottaa näkemystä ja konkreettisia tulevaisuuden suuntaviivoja Raahen kaupungin liikuntapalveluille ja kaupungin muulle liikkumisen edistämistyölle. Osana ohjelmatyötä on pyritty tunnistamaan keskeisiä, yleisiä ja yhteiskunnallisia sekä liikuntakulttuurin muutosvirtoja, jotka tuovat sekä tulevaisuuden haasteita että mahdollisuuksia paikallistason kehittämistyölle.

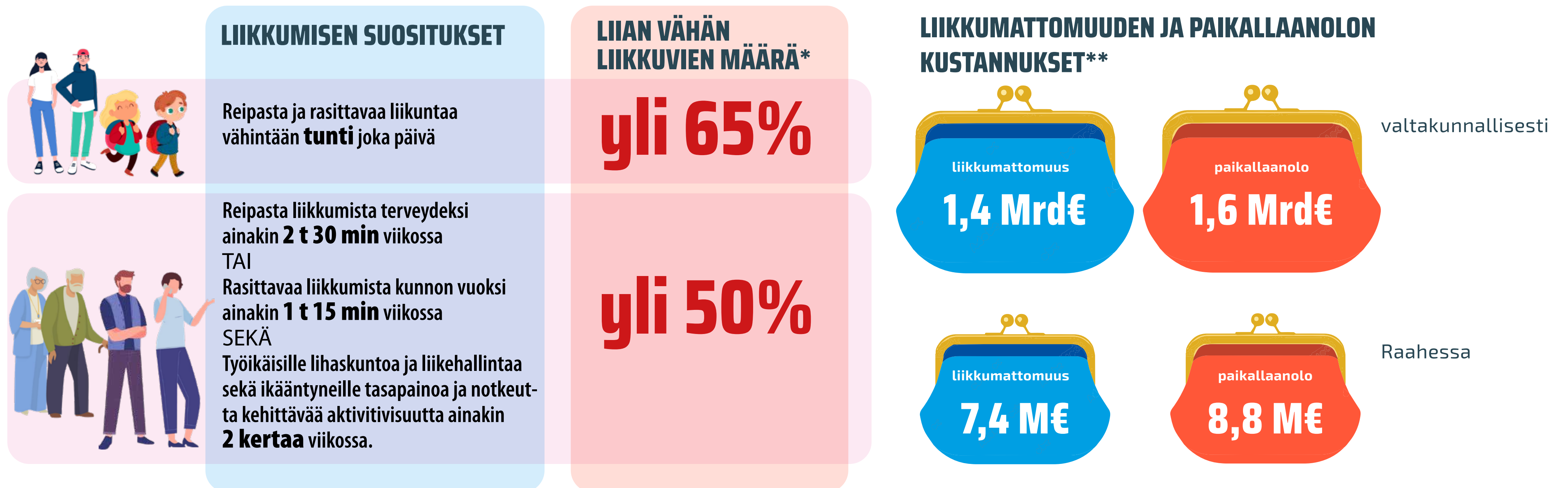
Alla olevaan kuvaan on North Sport Consulting Oy:n toimesta koottu liikuntakulttuurin vaikuttavia tekijöitä. Kyseistä tietoa on on hyödynnetty ohjelman laatimisprosessin eri vaiheissa keskustelun herättäjänä ja yleisenä tausta-aineistona. Kuvassa punaisella merkityt kehityskulut ovat sellaisia, jotka on prosessissa arvioitu ohjausryhmän toimesta erityisen oleellisiksi Raahen ohjelmatyön näkökulmasta.

Riittämättömän liikunta-aktiivisuuden yhteiskunnallinen haaste

Kuntien lakisääteisenä tehtävänä on luoda ja ylläpitää kuntalaisten hyvinvointia edistävän liikunnan edellytyksiä ja olosuhteita. Kyseiselle ydintehdävälle on tänä päivänä entistä suurempi yhteiskunnallinen tarve, kuten alla oleva tieto osoittaa. Kuvassa on pelkistään esitetty nykyinen "liikkumattomuuden haaste" valtakunnallisella tasolla tarkasteltuna.

Kyse ei ole pelkästään kaupunkilaisten hyvinvoinnista vaan merkittävässä määrin myös julkisen talouden kestävydestä ja siten myös kuntien elinvoimasta.

* Karkeistus tuoreimmista valtakunnallisista tutkimuksista (mm. Liikuntaraportti : Suomalaisten mitattu liikkuminen, paikallaanolo ja fyysinen kunto 2018–2022)

** "Liikkumattomuuden ja paikallaanolon kustannukset" (UKK instituutti, 2023)

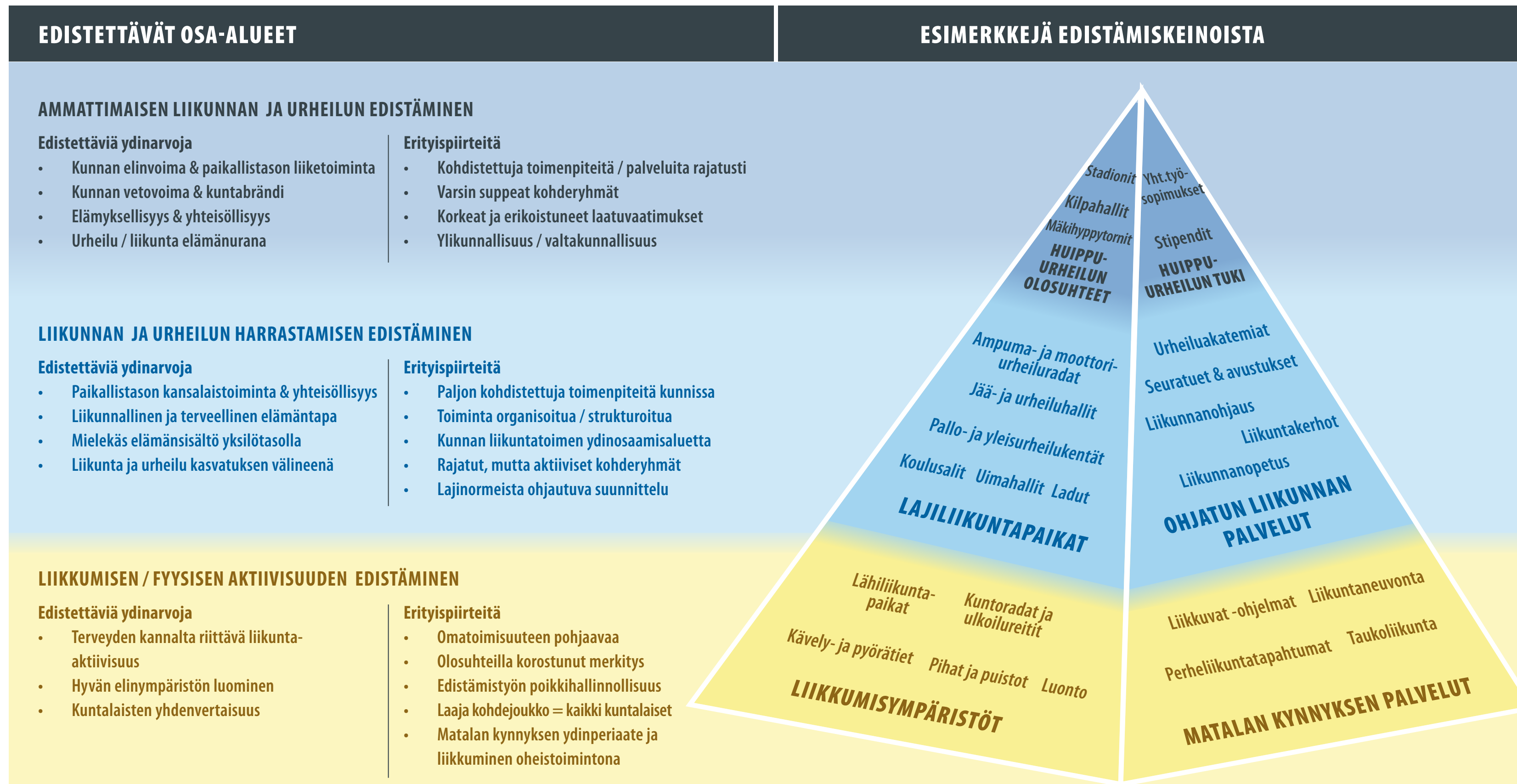
Nykytilanteen
tarkastelua

Liikkumisen edistämisen tarkastelukehikko

Kuntien liikkumisen edistämistyötä on tarkasteltu ohjelmatyössä alla olevan North Sport Consulting oy:n tuottamaa jäsentelyä hyödyntäen. Ohjelmatyössä on keskitytty liikkumisen ja fyysisen aktiivisuuden edistämisen sekä liikunnan ja urheilun harrastamisen edistämisen osa-alueisiin.

Alla olevassa kuviossa näkyvien "olosuhteiden" (pyramidin vasen kylki) sekä "palveluiden" (pyramidin oikea kylki) lisäksi ohjelmatyössä on kunnan liikkumisen ja liikunnan edistämiskeinoina tunnistettu ohjelmassa erityyppiset kunnan "tukitoiminnot", kuten poikkihallinnollinen ja sidosryhmäyhteistyö, viestintä, kuntalaisosallistaminen yms.

Nykytilannetta lukujen valossa

Keskeisimmät investoinnit 2015–2023	Yhteensä €
Uimahallin laajennus ja peruskorjaus	15,3 M€
Uusien koulujen yhteyteen tehdyt liikuntasalit (Antinkangas, Saloinen ja Vihanti)	6,8 M€
Kävely ja pyöräteiden rakentaminen ja kunnostaminen	3,5 M€
Saariston ja veneilyolosuhteiden kehittäminen	1 M€
Lähiliikuntapaikkojen kehittäminen (leikkipuistot, frisbeegolf, skeittiparkki)	780 000€
Liikuntapaikkojen oheistilojen kunnostaminen (mm. Koivuluoto, Pattanen, Vihanti ja Hiihtomajan huolto-rakennukset sekä Koivuluodon katsomo)	600 000€
Urheilu- ja pallokenttien peruskorjaukset (Rännäri ja Pattanen)	590 000€
Luontopolkujen ja ulkoilureittien kehittäminen / kunnostaminen	290 000€
Latukoneen hankinta	160 000€
YHTEENSÄ	29,02 M€
Kaupungin liikuntapalveluiden tunnuslukuja v.2023	
Kaupungin ja kansalaisopiston liikuntaryhmiin osallistuvia	yli 1200 hlö / v
Liikuntaneuvonnan asiakkaita	n. 50 hlöä / v
Liikuntapalveluiden tapahtumiin ja kampanjoihin osallistuvia	yli 1300 hlö / v
Senioripassien määrä	n. 750
Senioripassien käyttö	n. 42 000 krt
Avustettuja urheiluseuroja / kokonaisavustusmäärä	36 kpl / 70 300€
Sisäliikuntavuoroja kunnan tiloissa seuroilla ja muilla toimijoilla	n. 39 000h / v
Ulkoliikuntavuoroja kunnan kentillä seuroilla ja muilla toimijoilla	2600 h / v

Kaupungin ylläpitämät ulkoliikuntaolosuhteet	Kpl
Kävely- ja pyörätiet (jalankulku ja pyörätiet)	200 km
Valaistut kuntoradat / Ladut / valaistut ladut	40 km / 130 km / 40 km
Retkeily- ja melontareitit / taukopaikat (laavut, nuotiopaikat)	~40 km / ~15 kpl
Isot pallokentät: hiekka / tekonurmi / nurmi	6 kpl/ 1 kpl /5 kpl
Yleisurheilukentät	3 kpl
Luistelualueet / kaukalot	8 kpl / 17 kpl
Lähiliikuntapaikat (koulupihakohteet ja monitoimiareenat)	8 kpl
Ulkotenniskentät / ulkolentopallokentät / ulkokoripallokentät	7 kpl / 7 kpl / 3 kpl
Ulkokuntoilupaidat tai alueet / kuntoportaat	1 kpl /1 kpl
Uimarannat / talviuintipaikat	11 kpl /1 kpl
Frisbeegolfradat	2 kpl
Leikkipuistot	34 kpl
Skeittipaikat	1 kpl
Motocrossrata	1 kpl

Kaupungin ylläpitämät sisäliikuntaolosuhteet	Kpl
Koulujen yhteydessä olevat liikuntasalit	14 kpl
Liikuntahallit/ uimahalli / jäähallit	2 kpl / 1 kpl / 1kpl
Kuntosalit	4 kpl

Nostoja osallistamiskyselyiden tuloksista*

Raahen aikuisvastaajista **88%** erittäin tai melko tyytyväisiä oman kaupungin **uimahalliin**. (Huom. muissa kunnissa vastaava osuus on keskimäärin 66%).

Raahen aikuisvastaajista **84%** erittäin tai melko tyytyväisiä oman kaupungin **kävely- ja pyöräteihin**.

Raahen liikuntaseuroista ja yhdistyksistä **92%** erittäin tai melko tyytyväisiä omien **harjoitustilojensa saavutettavuuteen** (= etäisyydet, sijainti yms).

Raahen liikuntaseuroista ja yhdistyksistä **84%** erittäin tai melko tyytyväisiä omiin **harjoitusaikoihin- ja harjoitustilojen käyttömaksuihin**.

Asukaskyselyn perusteella Raahen aikuisväestöstä **55%** **liikkuu liikuntasuosituksia vähemmän**.

Raahen aikuisväestöstä **26%** melko tai erittäin tyytymättömiä oman kaupungin **kuntoratoihin sekä luontoliikuntamahdollisuuksiin** (Huom. muissa kunnissa tyytymättömien osuus alle 10%).

Raahen yläkoululaisista **39%** arvioi **oman koulupihan huonoksi** liikkumisen, leikkien ja pihapelien näkökulmasta.

Raahen liikuntaseuroista ja yhdistyksistä **77%** pitää melko tai erittäin suuren tulevaisuuden haasteena **vapaaehtoisten määrän vähenemistä seuratoiminnasta**.

* Kyselyt toteutettu elokuussa 2023. Vastaajamäärät: Aikuisväestön liikunta- ja terveystottumuskysely n=381 (Huom. vastaava kysely tehty 15:sta kunnassa. Aineistossa yli 10 500 vastaajaa), Lasten ja nuorten kysely n= 356 sekä Seura- ja yhdistyskysely n=26

Kokonaisanalyysi nykytilanteesta

	LIKKUMISEN OLOSUHTEET	LIKKUMISEN EDISTÄMISEN PALVELUT	TUKITOIMINNOT
 <p>Vahvuudet / Mahdollisuudet</p>	<ul style="list-style-type: none"> Taajama-alueissa perustasoinen liikuntapaikka infra, joka on helposti kuntalaisten saavutettavissa. Seutukunnallisesti monipuolinen uimahalli-kokonaisuus. Luontoliikkumiseen hyvät mahdollisuudet – Meri ja saaristo erityisvahvuutena. Lähiliikuntaolosuhteita on kehitetty viime vuosina mm. leikkipaikkaverkosto, frisbeegolf- olosuhteet ja ulkokuntosali. Rakentuva monitoimihalli parantaa merkittävästi seuratoiminnan ja tapahtumatuotannon mahdollisuuksia. 	<ul style="list-style-type: none"> Kattava palvelutarjonta liikunnan harrastamiseen kaupungin, Raahe-Opiston, sekä yhdistyksien ja yritysten kautta. Matalan kynnyksen liikunnan mahdollistajat, esim. senioripassi, erityisliikuntakortit ja erilaiset tapahtumat. Aktiivinen Harrastamisen Suomen malli (Hatara) kerhotoiminta jokaisessa koulussa Kehittämismyönteinen ote liikunnan palvelutarjonnan kehittämiseen vastaamaan nykyajan tarpeita. 	<ul style="list-style-type: none"> Kaupungin eri hallintokuntien ja palveluyksiköiden välinen yhteistyö liikkumisen edistämiseksi toimii hyvin. Kaupunki sitoutunut vahvasti kaupunkilaisten osallistamiseen palvelukehittämisessä (mm. osallistuva budjetointi ja kuulemistilaisuudet). Kattava ja hyvä yhdistystoiminta, erityisesti lasten ja nuorten liikuttamisen osalta. Tehdään yhteistyötä Hyvinvointialueen (Pohde) kanssa. Matala hinnoittelu ohjaa liikkumiseen.
 <p>Heikkoudet / Uhat</p>	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntainfrassa paljon korjausvelkaa mm. hiihtolatujen pohjat, uimarannat ja urheilusuorituspaikat. Liikuntaolosuhteissa alueellista epätasa-arvoa, liikuntapaikkainfra on keskittynyt taajama-alueille. Luontoliikunnan olosuhteet eivät ole saavutettavissa kaikilta osin mm. esteettömien reittien puute, maastopyöräilyn olosuhteet. Ulkoilureittien maanomistukset haastavat kunnosapidon, reittien merkitsemisen sekä tiedottamisen osalta. 	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntapalveluissa alueellista epätasa-arvoa, palvelut keskittyneet keskustan alueelle. Liikuntaneuvontaprosessi vaatii kehittämistoimia mm. tietojen kirjaamisen sähköistäminen, saavutettavuus ja työaikaresurssit. Yhdistyksille suunnattu avustusjärjestelmä ei palvele riittävän tehokkaasti kaupungin liikkumisen edistämistä. Koulujen uinninopetuksessa nähtävissä osallistumismäärän vähentymistä, joka näkyy negatiivisesti uimataitoprosentissa. 	<ul style="list-style-type: none"> Kaupungin liikuntaviestintä on hajautunut useammalle eri viestintäkanavalle, jolloin osa tiedoista on vaikeasti saavutettavissa. Liikunta-alan yritysten kanssa tehtävä yhteistyö on vähäistä. Liikuntakulttuurin yleishaasteina vapaaehtoistoiminnan hiipuminen sekä julkistalouden heikot tulevaisuusnäkymät. Liikkumisolosuhteiden ja työkonien tulee kehittyä samassa linjassa – näin ei ole tapahtunut.

* Tiivistelmä ohjausryhmän tekemästä SWOT -analyysistä

Ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet

Liikkumishojelman päätavoitteet

Kaupunkistrategia

Kaupunkistrategian tavoitteita, joita erityisesti pyritään edistämään liikkumishojelman kautta:

- Kehitämme liikunta- ja luontopaikkoja sekä lisäämme tietoisuutta niiden palveluista ja sijainnista
- Kehitämme kulttuuri- ja paikallistapahtumia sekä -tuotteita
- Toimintamme edistää lasten ja nuorten hyvinvointia
- Lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus hyviin palveluihin ja monipuolisiin harrastuksiin asuinalueesta riippumatta
- Teemme Raahesta entistä houkuttelevamman asuin- ja koulutuskaupungin

Liikkumishojelma

LIKKUMISEN OLOSUHTEET

Raahessa on liikkumiseen kannustavat lähiliikunta- ja -ulkoilureitit, jotka tukevat väestön säännöllistä arki- ja hyötyliikuntaa – Painopisteenä lähiliikuntapaikkojen ja ulkoilureittien kehittäminen.

Raahessa on seuratoiminnalle monipuoliset olosuhteet ympärivuotisesti – Painopisteenä liikuntapaikkojen nykytilan kartoittaminen ja vaihteellinen liikuntapaikkojen kehittäminen riittävälle tasolle.

LIKKUMISEN EDISTÄMISEN PALVELUT

Toteutamme toimintamalleja, ohjaustoimintaa ja tapahtumia, jotka tukevat monipuolisesti vähän liikkuvien mahdollisuuksia löytää itselle sopivia liikkumistapoja ja liikuntamuotoja – Painopisteenä kehitämme liikuntaneuvontamallia ja toiminallisia ratkaisuja liikkumisen edistämiseksi vähän liikkuville.

Jokaiselle raahelaiselle lapselle ja nuorelle on tarjolla innostavaa matalan kynnyksen harrastustoimintaa tai mahdollisuus sen osallistumiseen – Painopisteenä mahdollistaa ja antaa tukea harrastamisen löytämiseen sekä luoda matalan kynnyksen toimintamalleja omaehtoiseen liikkumiseen.

TUKITOIMINNOT

Ohjelmakauden aikana tavoitteena on erityisesti vahvistaa kaupunkiorganisaation sisäistä yhteistyötä liikkumisen edistämistyössä sekä myös uudistaa seurayhteistyön toimintatapoja tukeakseen vähän liikkuvia – Painopisteenä yhteistyön kehittäminen kaupunkiorganisaation, järjestöjen, yritysten sekä yhteistyöverkostojen kanssa.

Toteutamme kaupunkina innostavaa ja saatutettavaa viestintää, joka aktivoi kuntalaisia monipuolisesti liikkeelle – Painopisteenä houkutteleva, monipuolinen ja aktiivinen viestintä eri viestintäkanavissa.

LIKKUMISEN OLOSUHTEET / Toimenpiteet ja tavoitteet

Kehittämiskohde	Päätoimenpiteet	Tavoitteet
Liikkumisreitistöjen kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> Kunnostetaan hiihtolatuja, kuntopolkuja ja oheistoimintoja erillisesti tehtävän suunnitelman pohjalta. Kunnostetaan ja lisätään pyöräteitä vuosittaisilla määrärahoilla. Parannetaan lisäksi pyöräilyn olosuhteita kehittämällä pyöräpaikoitusta, reittien viitoitusta ja reittikarttoja. Kehitetään liikkumisreitistöjen monipuolisuutta (esim. talvikävelyreittien ja talvipyöräilyreitistöjen kehittäminen). Hyödynnetään kehittämistyössä kokeiluja. Toteutetaan mahdollisuuksien mukaan rantareitti Mikonkari – Varvi välille. 	<ul style="list-style-type: none"> Hiihtolatuja ja kuntoratojen kunnostussuunnitelma valmis v. 2024 Hiihtoladuista ja kuntoradoista yli 50% kunnostettu ohjelmakauden aikana. Pyöräilyverkostossa tehty parannustoimenpiteitä vuosittain. Talvikävelyreitti käytössä vuosittain. Rantareitti toteutettu.
Lähiliikunta- paikkojen kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> Lisätään ulkokuntoilupaiikkoja Raahen alueelle (Vihanti – Pattijoki – Saloinen). Laaditaan päiväkotij- ja koulupihojen kehittämissuunnitelma kouluverkkoselvityksen jälkeen, jonka pohjalta tehdään kehittämissuunnitelma pihojen perusparantamisesta. Jatketaan aktiivisesti leikkipaikkaverkoston kunnossapitoa vuosittaisilla kunnostusmäärärahoilla. 	<ul style="list-style-type: none"> Jokaiselta isommalta asuinalueelta löytyy yksi ulkokuntoilun alue ohjelmakauden lopussa. Päiväkotij- ja koulupihojen kehittämissuunnitelma valmis v. 2025. Ylläpidetään ja kunnostetaan vuosittain leikkipaikkaverkostoa.
Luontoliikunta- olosuhteiden kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> Edistetään luontoliikuntamahdollisuuksien yhdenvertaisuutta toteuttamalla kaupungin alueelle esteetön luontoreitti sekä uimaranta. Kehitetään retkiluistelumahdollisuuksia luomalla luistelureitti Haapajärven tekoaltaalle yhteistyössä kyläyhdistyksen kanssa. Edistetään aktiivisesti ulkoilureittitoimituksia, jotta luodaan edellytyksiä ulkoilureittien kehittämiselle ja kunnossapidolle. 	<ul style="list-style-type: none"> Esteetön luontoreitti ja uimaranta valmistuvat suunnitelma- kauden aikana. Retkiluistelureitti vuosittain käytössä ja olosuhteita kehitetty. Ulkoilureittitoimituksia valmistunut ohjelmakauden aikana 2–3 kpl.
Organisoidun liikunnan olosuhteiden kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> Toteutetaan Koivuluoto Areena -monitoimihallihanke palvelemaan tavoitteellisempaa liikunnan ja urheilun harrastustoimintaa sekä tapahtumatuotantoa. Raahen hiihtomajan ympäristöä kehitetään palvelemaan paremmin alueen käyttäjiä. Koivuluodon liikuntapaikkaverkostoa kehitetään Koivuluodon yleissuunnitelman mukaisesti. 	<ul style="list-style-type: none"> Koivuluoto -areena on valmistunut ohjelmakauden aikana. Raahen hiihtomajan ympärillä olevia olosuhteita edistetään ohjelmakauden aikana. Edistetään investointeja talouden puitteissa ohjelmakauden aikana.

LIKKUMISEN EDISTÄMISEN PALVELUT / Toimenpiteet ja tavoitteet

Kehittämiskohde	Päätoimenpiteet	Tavoitteet
<p>Lasten ja nuorten palvelut</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vakiinnutetaan poikkihallinnollisella yhteistyöllä "Harrastamisen Suomen malli" -hanke osaksi kaupungin toimintaa, jolla mahdollistetaan lapsille ja nuorille maksuton harrastustoiminta koulupäivän yhteyteen. Vahvistetaan lasten ja nuorten koulupäiväisen liikkumisen mahdollisuuksia Raahen kouluissa mm. luomalla yhteiset käytännöt pitkiin liikkumisvälitunteihin. Lisätään lasten ja nuorten liikkumismahdollisuuksia luomalla kaupunkitasoinen Raahen nuorisopassi alle 16-vuotiaille. Vahvistetaan lapsille ja nuorille suunnattua uimaopetusta yhteistyössä koulujen kanssa sekä lisätään omatoimisen uimisen mahdollisuuksia mm. 6. luokkalaisille jaettavilla uimalipuilla. Kehitetään aktiivisesti toimintamalleja, joilla tarjotaan kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille. 	<ul style="list-style-type: none"> Harrastamisen Suomen-Mallin kerhotoiminnat ovat vakiintuneet koulujen toimintaan ja toimintaa toteutetaan jokaisella peruskoululla. Jokaisessa Raahen peruskoulussa on pitkät liikuntavälitunnit. Raahen nuorisopassi valmistunut ja nuoret aktiivisesti käyttävät nuorisopassia. Uimataidon vahvistamisessa tavoitteena, että raahelaisten uimataito-prosentti on joka vuosi valtakunnallista keskiarvoa parempi ja paranee paikallisesti vuosittain. Perustetaan "höntsäryhmiä" tarjotakseen matalan kynnyksen ryhmiä yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa.
<p>Työikäisten ja ikääntyvien palvelut</p>	<ul style="list-style-type: none"> Kehitetään aikuisväestön liikuntaneuvonnan palveluita mm. tietojärjestelmiä parantamalla yhteistyössä Pohteen kanssa sekä lisätään neuvontapalveluiden markkinointia. Luodaan ja vahvistetaan palveluita, jotka edistävät aikuisväestön omaehtoista liikkumista (mm. liikuntavälinelainaamon laajentaminen). Ylläpidetään ja kehitetään vesiliikuntatarjontaa vastaamaan kuntalaisten tarpeita eri ikäryhmät huomioiden. Toteutetaan perheliikunta- ja luontoliikuntatapahtumia yhdessä paikallistoimijoiden kanssa paikallisia olosuhteita hyödyntäen. Kehitetään ja luodaan etäliikuntaryhmiä eri puolelle Raahen yhteistyössä kaupungin eri organisaatioiden kanssa. Vahvistetaan kaupungin hyväksi todettua työpaikkaliikuntaa ja haastetaan raahelaiset yritykset mukaan liikuttamaan omaa henkilöstöään. 	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntaneuvonnassa otettu käyttöön sähköinen kirjaamisjärjestelmä ja liikuntaneuvontapalvelut tavoittaneet enemmän asiakkaita. Kehitetään liikuntavälinelainaamoja mm. suksivälinelainaamo. Vuosittain järjestetään 1–2 ulkoliikuntatapahtumaa perheille yhteistyössä järjestöjen kanssa. Etäliikuntaryhmiä palvelutarjonnassa ohjelmakauden päätyttyä. Työpaikkaliikunta aktiivisesti käytössä ja haastetta viety muille raahelaisille yrityksille

TUKITOIMINNOT / Toimenpiteet ja tavoitteet

Kehittämiskohde	Päätoimenpiteet	Tavoitteet
Liikkumishjelman toimeenpanon edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Luodaan liikkumishjelman johtamiselle ja säännölliselle toteutuksen seurannalle toimintamallit osana kaupungin Hyvinvointityöryhmän toimintaa. • Uudistetaan kaupungin liikuntapalveluiden avustusjärjestelmää ja liikuntapaikkahinnastoa tukemaan liikkumishjelman toteuttamista. Erityishuomiota uudistuksessa kiinnitetään avustusten ja hinnoittelun kohdentamiseen ja vaikuttavuuteen liikkumishjelman näkökulmasta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liikkumishjelman toteutumista seurataan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtoryhmässä vuosittain. • Avustusjärjestelmä ja liikuntapaikkahinnasto uudistettu.
Yhteistyön ja yhdessä tekemisen vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Toteutetaan kahden vuoden välein paikallisia "liikkumisfoorumeita", johon kutsutaan liikkumisen edistämistyön kannalta keskeisiä paikallisia toimijoita (mm. Pohde, liikuntaseurat, sosiaali- ja terveysalan yhdistykset yms.). Foorumeiden koordinoituvastuu Liikuntapalveluilla. • Kehitetään ja ylläpidetään aktiivisesti paikallistoimijoiden kohtaamisten ja kuulemisten toimintamalleja (mm. seurataapaamiset, yrittäjien aamukahvit, kyläyhdistysten tapaamiset yms). 	<ul style="list-style-type: none"> • Lanseerataan liikkumisfoorumi, jossa paikallisesti keskustellaan liikkumisedistämistyöstä. Toteutetaan kahden vuoden välein. • Toteutetaan liikuntaseurataapaamiset 2 krt vuodessa. Jalkaudutaan seuratoimijoiden ja kyläyhdistyksien tapaamisiin ja kehitetään yhteistyötä sekä keskustelukulttuuria.
Toimintatapojen uudistaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Lisätään kokeilujen käyttöä liikkumisen edistämisen toimenpiteiden ja liikuntapalveluiden kehittämistyössä. Yhtenä kokeilukohteena ohjelmakaudella esim. uimahallin lippuhinnoittelun kehittäminen. • Kehitetään liikuntatilojen varauskäytänteitä nykyistä asiakasystävällisemmäksi, tavoitteena helppokäyttöisen ja selkeän "Varaa – Maksa – Käytä" toimintamallin luominen. • Selvitetään ja haetaan aktiivisesti hankkeita tai yhteistyökumppanuuksia, jotka tuovat resursseja (tietoa, osaamista, rahoitusta tms.) kaupungin liikkumisen edistämistyöhön. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vuosittain toteutetaan kokeilukulttuuria uusia palveluiden, kampanjoiden tai tapahtumien osalta • Liikuntatiloja ja tilavarausohjelma kehitetty palvelemaan paremmin käyttäjiä, jossa käyttäjä voi suoraan käyttää varamaansa liikuntatilaa. • Olemme aktiivisia hakemaan vuosittain eri avustuksia liikkumisen edistämiseen ja yhteistyökumppanuksiin.
Liikuntaviestinnän kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Kehitetään kaupungin liikuntaviestintään liittyviä viestintäkanavia yhtenäisemmiksi ja helpommin saavutettavammiksi. Keinona esim. www.liikkuvaraaha.fi (tms.) nettisivujen luominen, johon keskitetään kaikki liikkumista edistävä paikallistieto (olosuhteet, palvelut yms). 	<ul style="list-style-type: none"> • Nettisivusto www.liikkuvaraaha.fi perustettu ja viestintää toteutetaan vuosittain aktiivisesti ja monipuolisesti eri viestintäkanavilla kohderyhmät huomioiden.

Liikkumishjelman laatimisen ohjausryhmä

Jari Seppänen - Kaupunginhallituksen edustaja

Elina Jaakola - Rakennetun ympäristön lautakunnan edustaja

Toni Ojala - Liikuntapalvelupäällikkö

Aki Huhtala - Liikuntapaikkaesimies

Janne Mykkänen - Liikuntapalvelukoordinaattori

Veikko Kuurne - Hallipäällikkö

Mikael Yritys - Kuntatekniikan päällikkö

Mari Ryönäkoski - Perusnuorisotyön vastuhenkilö

Mari Muikkula - Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Markus Tornberg - Liikunnanopettaja

Marika Uusitalo - Fysioterapeutti / Pohde

Alpo Ohenoja - Liikuntaseurojen edustaja

Kari Pietilä - Lähidemokratiatoimikunnan edustaja

Aaro Ikkala - Vanhusneuvoston edustaja

Aino Nikula - Vammaisneuvoston edustaja

Varpu Ojutkangas - Nuorisovaltuuston edustaja

raahe.fi/liikunta
vesipekka.fi

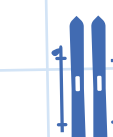
[facebook.com/raahenliikunta/
Kuntokeidas Vesipekka](https://facebook.com/raahenliikunta/KuntokeidasVesipekka)

[raahen.liikuntapalvelut
kuntokeidas-vesipekka](https://raahen.liikuntapalvelut.kuntokeidas-vesipekka)

Tilavarauusjärjestelmä:
tilavarauus.raahe.fi/

Latujen, jääkenttien ja uimarantojen
olosuhteet: liikuntapaikat.raahe.fi

RAAHE

NORTHSPORT
CONSULTING